

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΕΒ

Μιχάλης Μητσόπουλος, Διευθυντής Τομέα

E: mmitsopoulos@sev.org.gr

T: +30 211 500 6157

Αθηνά Βουνάτσου, Senior Advisor

E: avounatsou@sev.org.gr

T: +30 211 500 6109

Αυγή Οικονομίδου, Senior Advisor

E: aoikonomidou@sev.org.gr

T: +30 211 500 6130

Γιάννης Λαϊνάς, Senior Advisor

E: ilainas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6114

Νινέττα Μανούση, Advisor

E: nmanousi@sev.org.gr

T: +30 211 500 6168

Σωτηρία Καλαντζή, Advisor

E: skalantzi@sev.org.gr

T: +30 211 500 6113

POTAMITISVEKRIS

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

E: info@potamitisvekris.com

T: +210 33 80 095, +30 210 33 80 000

Ομήρου 11, 10672, Αθήνα

ΜΗΝΙΑΙΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Οι παρεμβάσεις του μήνα

«Final political agreement on OECD/G20 international tax overhaul is significant, but hurdles remain»

Will Morris

· PwC's Deputy Global Tax Policy Leader
· Chair of the Business at OECD (BIAC) Tax Committee

σελ. 8

«Η επιτάχυνση των διαδικασιών των ιδιωτικών και στρατηγικών επενδύσεων βελτιώνει σημαντικά το επιχειρηματικό περιβάλλον»

Γιάννης Χάμπας
Associate Advisor
ΣΕΒ

σελ. 2

«Οι προϋποθέσεις της μονομερούς προσφυγής στην υποχρεωτική διαιτησία είναι σωρευτικές»

Αλέξιος Παπασταύρου

· Νομικός Σύμβουλος ΣΕΒ για Εργασιακά θέματα
· Partner - Ποταμίτης Βεκρής, Εργατικό Δίκαιο

σελ. 13

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01. Επιχειρηματικό Περιβάλλον ..... σελ. 2
02. Φορολογική νομοθεσία ..... σελ. 8
03. Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία ..... σελ. 13
04. Τα νέα από την ΕΕ ..... σελ. 16
05. Προσεχώς .....

Τα σημαντικά του μήνα

Κίνητρα Ανάπτυξης των Επιχειρήσεων

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Οικονομικών επί του σχεδίου νόμου με το οποίο εισάγονται φορολογικά κίνητρα με σκοπό τη διευκόλυνση των εταιρικών μετασχηματισμών και συνεργασιών των ΜμΕ. Η Επιτροπή Μεσαίων και μικρών Επιχειρήσεων του ΣΕΒ συμμετείχε στη διαβούλευση για την αποσαφήνιση τεχνικών θεμάτων, αλλά σε γενικές γραμμές θεωρεί ότι τα κίνητρα καλύπτουν ικανοποιητικά τις προτάσεις που έχει καταθέσει στο Υπουργείο Οικονομικών.

Περισσότερα στη σελ. 3

Απολιγνιτοποίηση

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχετικά με το επενδυτικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο και την αδειοδότηση των περιοχών απολιγνιτοποίησης, στις οποίες θα καταρτιστούν εδαφικά σχέδια ανάπτυξης με έμφαση σε καινοτόμες ενεργειακές και πράσινες υποδομές/ επενδύσεις.

Περισσότερα στη σελ. 4

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

Δημοσιεύτηκε ο ν. 4839/2021 με τον οποίο μεταξύ άλλων προβλέπεται από 01.01.2021 μείωση του συντελεστή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου (ΦΣΚ), από 1% που ισχύει σήμερα, σε 0,5%.

Περισσότερα στη σελ. 9

Το Μηνιαίο Δελτίο «Ρυθμιστικό Περιβάλλον & Επιχειρήσεις» συντάσσεται με την ευθύνη του Τομέα Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος & Ρυθμιστικών Πολιτικών του ΣΕΒ και την επιστημονική υποστήριξη της Δικηγορικής Εταιρείας «ΠΟΤΑΜΙΤΗΣ ΒΕΚΡΗΣ». Αποτελεί μια ακόμη υπηρεσία του ΣΕΒ στα μέλη του και περιλαμβάνει τρέχουσες νομοθετικές και ρυθμιστικές εξελίξεις τόσο στην Ελλάδα όσο και στην ΕΕ, διαβουλεύσεις, αποφάσεις ανεξάρτητων αρχών και φορέων καθώς και σημαντική νομολογία στα εργασιακά φορολογικά και ευρύτερα ζητήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για την περίοδο αναφοράς από την 15η ημέρα του παρελθόντος μήνα έως και την 15η ημέρα του τρέχοντος μήνα. Για οποιαδήποτε πληροφορία και διευκρίνιση μπορείτε να επικοινωνήσετε με τη συντακτική Ομάδα.

Τα άρθρα που φιλοξενούνται στο παρόν δελτίο αποτελούν προϊόν προσωπικής επεξεργασίας των συντακτών τους και ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών ή απόψεων που περιλαμβάνουν.

01. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Γιάννης Χάμπας
Associate Advisor
ΣΕΒ
[Linkedin](#)

«Η επιτάχυνση των διαδικασιών των ιδιωτικών και στρατηγικών επενδύσεων βελτιώνει σημαντικά το επιχειρηματικό περιβάλλον»

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου ολοκληρώθηκε η διαβούλευση επί του σχεδίου νόμου για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης των διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις.

Το σχέδιο νόμου που δόθηκε για διαβούλευση έφερε σημαντικές βελτιώσεις στα καθεστώτα του ν.4399/2016 στοχεύοντας στην περαιτέρω ελκυστικότητα του βασικού αναπτυξιακού εργαλείου της χώρας. Οι βελτιώσεις αυτές ανταποκρίνονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά σε αιτήματα πολλών επιχειρήσεων – μελών του ΣΕΒ.

Ειδικότερα για τον αναπτυξιακό νόμο, δίνεται σημαντική έμφαση στη μείωση της γραφειοκρατίας, με τη θέσπιση χρονοδιαγραμμάτων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης από την Επιτροπή (45 ημέρες), διαφορετικά ανάθεση σε εξωτερικό ορκωτό ελεγκτή (8 ημέρες), καθώς και έκδοσης απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης (40 ημέρες). Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση των έργων προϋπολογισμού μεγαλύτερου του € 1.000.000 θα γίνεται πλέον κεντρικά, ενώ περιορίζεται ο αριθμός των υπογραφών και των εκδόσεων ΚΥΑ. Για την επιτάχυνση της υλοποίησης των επενδυτικών έργων, προβλέπεται η βελτίωση των χρηματοροών των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων, με τη θέσπιση περισσότερων ενδιάμεσων ελέγχων και πληρωμών (25% - 50% - 65% - 100%).

Αποσκοπώντας στην αναδιάρθρωση του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, η εστίαση μετατοπίζεται ιδίως στις μεταποιητικές δραστηριότητες. **Τα προγράμματα αναμορφώνονται με τη θέσπιση καθεστώτος Επιχειρηματικών Σχεδίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων με άμεση αξιολόγηση, ποσοστά ενίσχυσης στα όρια του χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων (ΧΠΕ) και συμμετοχή και των μεγάλων επιχειρήσεων. Δίνεται η δυνατότητα σε επενδύσεις άνω των €15.000.000, να κάνουν χρήση διαδικασιών ταχείας αδειοδότησης, όπως στις στρατηγικές επενδύσεις.** Παράλληλα, βελτιώνεται το καθεστώς Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜμΕ με θέσπιση άμεσης αξιολόγησης και τροποποίηση του ποσοστού ενίσχυσης στα όρια του ΧΠΕ. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα επιχορήγησης για επενδύσεις σε οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικών δραστηριοτήτων, επαναλειτουργίας βιομηχανικών μονάδων και για επενδύσεις σε διατηρητέα κτήρια.

Οι ανωτέρω βελτιώσεις στις διαδικασίες είναι σίγουρα θετικές. Για την προσέλκυση επενδύσεων μεγαλύτερου μεγέθους και τη δημιουργία ενός θελκτικότερου πλαισίου κινήτρων, θα πρέπει να αναφερθούμε στην ανάγκη εφαρμογής των μέγιστων ορίων ενίσχυσης που επιτρέπονται από την ΕΕ και κατάργηση του «εθνικού» ορίου των €10 εκ ανά μεμονωμένη επένδυση. Οι βελτιωτικές παρεμβάσεις επεκτείνονται και στο πλαίσιο των Στρατηγικών επενδύσεων. Η διασαφήνιση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου γίνεται μέσα από την ενοποίηση των διατάξεων των δύο βασικών μέχρι σήμερα νομοθετημάτων περί στρατηγικών επενδύσεων, του ν. 4608/2019 και του ν. 3894/2010. Ειδικότερα, προβλέπονται θελκτικότερες κατηγορίες κινήτρων, με προσαρμογή των κριτηρίων, αλλά και με ορισμό νέων κατηγοριών όπως οι επενδύσεις για την ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων, οι επενδύσεις σε αγροδιατροφή, βιοτεχνολογία, τεχνητή νοημοσύνη, τα Data Centres τα κινηματογραφικά studios, κτλ. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα επιχορήγησης μέχρι του 50% της μέγιστης επιτρεπόμενης ενίσχυσης, για επενδύσεις που ολοκληρώνονται μέχρι την 31^η.12.2025. Ένα σημείο βελτίωσης σίγουρα αποτελεί η αύξηση των υπερ-αποσβέσεων για βιομηχανικές επενδύσεις από 130% στο 200%.

Αξίζει φυσικά να σημειωθεί ότι απλοποιούνται και βελτιώνονται οι αδειοδοτικές διαδικασίες, ιδίως μέσω της βελτίωσης του πλαισίου των απαλλοτριώσεων, των παρεκκλίσεων και οικοδομικών αδειών, αλλά και την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης και εκτέλεσης έργων αιγιαλού και παραλίας. Εισάγονται ρυθμίσεις που εναρμονίζουν το πλαίσιο με την περιβαλλοντική νομοθεσία, για την ενδυνάμωση της πράσινης και βιώσιμης ανάπτυξης. Στις σημαντικές παρεμβάσεις του νομοσχεδίου, περιλαμβάνεται και η επιτάχυνση των ελέγχων με την παρακολούθηση της υλοποίησης κάθε επενδυτικής πρότασης από ορκωτό ελεγκτή ή πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα.

Τέλος, υπογραμμίζουμε για μια ακόμα φορά τη σημασία υιοθέτησης ενός αποτελεσματικού πλαισίου οριζόντιων επενδυτικών κινήτρων, όπως οι υπερ-αποσβέσεις και η μεταφορά ζημιών στη 10ετία που θα συμπληρώσουν τις πολλές και σημαντικές βελτιώσεις που προτείνει το νομοσχέδιο.

Ανοιχτές και Ολοκληρωμένες Διαβουλεύσεις

Ενέργεια

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ σχετικά με:

α) την πρόταση του ΑΔΜΗΕ για τροποποίηση του ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΣΜΗΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

β) την καθιέρωση προτύπων για το τυποποιημένο «Έντυπο Αίτησης Προσφοράς Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας» και τον «Λογαριασμό Κατανάλωσης».

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

γ) την εισήγηση του ΑΔΜΗΕ για την Μεθοδολογία Υπολογισμού Τέλους Αγοράς Εξισορρόπησης.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

δ) την Εισήγηση του ΑΔΜΗΕ για την Τροποποίηση του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης και τη Μεθοδολογία Φορτίου Αναφοράς για τη συμμετοχή των Χαρτοφυλακίων Κατανεμόμενων Μονάδων ΑΠΕ και των Χαρτοφυλακίων Κατανεμόμενου Φορτίου στην Αγορά Εξισορρόπησης.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

ε) την εισήγηση της ΕΧΕ Α.Ε. αναφορικά με την τροποποίηση της μεθοδολογίας εφαρμογής κανόνων αποδοχής Εντολών Αγοράς/ Πώλησης με αλληλένδετη τιμή στην Αγορά Επόμενης Ημέρας και στην Ενδοημερήσια Αγορά

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

στ) την εισήγηση του Διαχειριστή του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης, σχετικά με τον Κώδικα Διαχείρισης του Τερματικού Σταθμού ΥΦΑ.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

ζ) την εισήγηση της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. αναφορικά με την τροποποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού μη εφικτού Προγράμματος Αγοράς.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

η) την πρόταση του Διαχειριστή του ΕΣΦΑ για τον Ετήσιο Προγραμματισμό ΥΦΑ 2022-2026.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Κίνητρα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Οικονομικών επί του σχεδίου νόμου με τίτλο «**Κίνητρα Ανάπτυξης Επιχειρήσεων**» με το οποίο εισάγονται **φορολογικά κίνητρα με σκοπό τη διευκόλυνση των συνενώσεων, των πάσης φύσεως εταιρικών μετασχηματισμών και συνεργασιών των μικρών και** (σε ό,τι αφορά τις συνενώσεις) **μεσαίων και μικρών ελληνικών επιχειρήσεων** σε πλήρη αρμονία με τον εταιρικό νόμο για τους εταιρικούς μετασχηματισμούς. Ο ΣΕΒ είχε αναδείξει σε ειδικό δελτίο του την αναγκαιότητα θέσπισης ενός πλαισίου κινήτρων προς διευκόλυνση των μετασχηματισμών. Η Επιτροπή Μεσαίων και μικρών Επιχειρήσεων του ΣΕΒ συμμετείχε στη διαβούλευση για την αποσαφήνιση τεχνικών θεμάτων, αλλά σε γενικές γραμμές θεωρεί ότι τα κίνητρα καλύπτουν ικανοποιητικά τις προτάσεις που έχει καταθέσει στο Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με την Grant Thornton.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και για το ειδικό δελτίο του ΣΕΒ πιάστε [εδώ](#)

Ελλάδα 2.0 | Δάνεια Ταμείου Ανάκαμψης

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας **επί του κειμένου των επιλεξιμοτήτων για δάνεια** που στοχεύουν στην χρηματοδότηση σημαντικών ιδιωτικών επενδύσεων και τα οποία **θα καλύπτουν από 30% έως 50% του κόστους δανεισμού του επιχειρηματικού σχεδίου** και κατευθύνονται σε επενδυτικά σχέδια για: **α)** ψηφιακό μετασχηματισμό, **β)** πράσινη μετάβαση, **γ)** εξωστρέφεια, **δ)** ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας μέσω συνεργασιών, εξαγορών και συγχωνεύσεων, **ε)** καινοτομία– έρευνα & ανάπτυξη.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Απολιγνιτοποίηση

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επί του σχεδίου νόμου σχετικά με το **επενδυτικό και χρηματοδοτικό πλαίσιο και την αδειοδότηση των περιοχών απολιγνιτοποίησης**, στις οποίες θα καταρτιστούν εδαφικά σχέδια ανάπτυξης με έμφαση σε καινοτόμες ενεργειακές και πράσινες υποδομές/επενδύσεις. Το νομοσχέδιο ρυθμίζει την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Σ.Δ.Α.Μ.) των περιοχών μετάβασης, όπως αυτές καθορίζονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης, που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ ΔΑΜ 2021-2027 προς μια κλιματικά ουδέτερη και κυκλική οικονομία και την αντιμετώπιση των σοβαρών οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων που η μετάβαση αυτή επιφέρει κυρίως στις περιοχές εξόρυξης λιγνίτη και στα νησιά που καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες κυρίως από αυτόνομους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Ενεργειακή απόδοση - Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις

Δημοσιεύτηκε ο **ν. 4843/2021** αναφορικά με το περιεχόμενο των **περιεκτικών αξιολογήσεων του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης**, την **ενεργειακή απόδοση στον κτιριακό τομέα** και την **ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** και του **ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας**. Περιλαμβάνονται επίσης διατάξεις σύστασης νέας Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τροποποίησης της διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Για το ιστορικό του ν/σ πιάστε [εδώ](#) και για το **ν.4843/2021** πιάστε [εδώ](#)

Άδεια Ίδρυσης Εταιρειών

Καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας εταιρειών: **α)** χρηματοδοτικής μίσθωσης, **β)** παροχής πιστώσεων, **γ)** πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων καθώς και οι κανόνες προληπτικής εποπτείας εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης, παροχής πιστώσεων, πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Πιστωτικά Ιδρύματα

Καθορίστηκε **α)** η διαδικασία διάθεσης κεφαλαίων στα πιστωτικά ιδρύματα, **β)** οι όροι και **προϋποθέσεις της χορήγησης επιχειρηματικών δανείων**, **γ)** τα κριτήρια και ο έλεγχος της επιλεξιμότητας των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Ταμείο Ανάκαμψης

α) Θεσπίστηκε σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

β) Θεσπίστηκαν τα κριτήρια αξιολόγησης της επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται με δάνεια του Ταμείου Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Διαλειτουργικότητα Γ.Ε.ΜΗ- ΤτΕ και ΕΦΚΑ.

Τροποποιήθηκε προγενέστερη απόφαση σχετικά με τον καθορισμό των Κ.Α.Δ. που αντιστοιχούν σε εμπορική και μη εμπορική δραστηριότητα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Διατέθηκαν οι διαδικτυακές υπηρεσίες του ΓΕΜΗ στην Τράπεζα της Ελλάδος και στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας. Ο ΣΕΒ είχε αναδείξει την ανάγκη διεύρυνσης της διαλειτουργικότητας μεταξύ του Γ.Ε.ΜΗ και των ιδιωτικών και δημόσιων μητρώων με στόχο την μείωση των γραφειοκρατικών διατυπώσεων που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις με περιττά κόστη.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Αντικαταστάθηκε προγενέστερη απόφαση σχετικά με την προδιατυπωμένη αίτηση ενώπιον της Επιτροπής για την Γνωστοποίηση Διαδικτυακής Προσβολής Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Απόβλητα ηλεκτρικού εξοπλισμού

Ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη οι ευρωπαϊκές οδηγίες σχετικά με τα οχήματα στο τέλος της ζωής τους, τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Θαλάσσια πολιτική

Δημοσιεύθηκε ο ν. 4832/2021, με τον οποίο κυρώθηκε ο κώδικας νομοθεσίας για την ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο και για τον μηχανισμό εφαρμογής, την κρατική εποπτεία και τους γενικούς όρους υλοποίησης του Μεταφορικού Ισοδύναμου.

Για το ιστορικό του ν/σ πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4832/2021 πιάστε [εδώ](#)

Μείωση συντελεστών τέλους κινητής και καρτοκινητής τηλεφωνίας

Δημοσιεύθηκε ο ν. 4839/2021 με τον οποίο θεσπίστηκαν διατάξεις, μεταξύ άλλων για α) την μείωση των συντελεστών του τέλους συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας και του τέλους καρτοκινητής τηλεφωνίας και καταργήθηκαν τα τέλη αυτά για τους νέους μέχρι 29 ετών, β) συμπληρώθηκε ο προσδιορισμός κατανομής εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για τα έτη 2021 έως 2030, γ) συστάθηκε Ειδικός Λογαριασμός με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης» και χορηγήθηκε επιδότηση λογαριασμού ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου σε καταναλωτές.

Για το ιστορικό του ν/σ πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4839/2021 πιάστε [εδώ](#)

Ενεργειακή Ένδεια

Εγκρίθηκε το **Σχέδιο Δράσης για την Καταπολέμηση της Ενεργειακής Ένδειας**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων

Εγκρίθηκε η κανονιστική πράξη για την **πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Επιχειρηματικότητα

α) Τροποποιήθηκαν οι αποφάσεις σχετικά με την 5^η προκήρυξη ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» και την 7^η προκήρυξη ενισχύσεων «Γενική Επιχειρηματικότητα».

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

β) Τροποποιήθηκαν τα ποσοστά για το ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

γ) Τροποποιήθηκε η απόφαση σχετικά με την **κατανομή των ενισχύσεων επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο καθεστώς «Γενική Επιχειρηματικότητα» του ν. 4399/2016 του έτους 2018**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

δ) Τροποποιήθηκαν τα ποσοστά δέσμευσης πόρων του Ε.Π Τεχνική Βοήθεια 2014-2020.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Υγειονομική ταφή αποβλήτων

Ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη οι τροποποιήσεις στην Οδηγία για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων. **Θεσπίζεται ανώτατο όριο 10% υγειονομικής ταφής αστικών αποβλήτων έως το 2030 και απαγόρευση ταφής αποβλήτων που έχουν συλλεχθεί χωριστά**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Ψηφιακή Ευρυεκπομπή

Παρατάθηκε η **περίοδος ενεργοποίησης των νέων ραδιοδιαύλων από τους παρόχους δικτύου επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις

Καθορίστηκαν οι **γενικές και ειδικές απαιτήσεις για τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Ηλεκτρονικά Έγγραφα

Καθορίστηκε η **διαδικασία επικύρωσης εκτύπωσης ηλεκτρονικών δημόσιων και ιδιωτικών εγγράφων**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Clawback

Παρατάθηκε η εφαρμογή του clawback έως το έτος 2025.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Κανόνες Δι.Ε.Π.Π.Υ.

Τροποποιήθηκαν οι ανώτατες τιμές των πωλούμενων προϊόντων **σε κυλικεία, αναψυκτήρια, καντίνες κ.λπ.), δημοσίων και ιδιωτικών σχολείων.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Υπαίθριο Εμπόριο

Κατατέθηκε σχέδιο νόμου σχετικά με την αναμόρφωση του **πλασιού οργάνωσης και λειτουργίας του υπαίθριου εμπορίου.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Πρόγραμμα Ανάπτυξης

Εγκρίθηκε το **Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης** του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων 2021-2025.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Αποφάσεις Ανεξάρτητων Αρχών & Οργάνων

Ενέργεια

Με απόφαση της ΡΑΕ:

α) καθορίστηκε η **ημέρα έναρξης της συζευγμένης λειτουργίας της Ενδοημερήσιας Αγοράς μέσω των Συμπληρωματικών Περιφερειακών Ενδοημερήσιων Δημοπρασιών.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

β) καθορίστηκε το **υπόδειγμα της «Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού».**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

γ) εγκρίθηκε ο **Πίνακας Ποσών Εγγύησης για την Περίοδο Κάλυψης Εγγυήσεων προς την ΔΑΠΕΕΠ Α.Ε. και την ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.** από 1.10.2021 έως και 31.3.2022.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

δ) ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2021 ως η **Δήλη Ημέρα** συντέλεσης της διασύνδεσης του ηλεκτρικού συστήματος της Κρήτης της Φάσης Α'.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

ε) τροποποιήθηκε το **Εγχειρίδιο Δημοπρασιών Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

στ) τροποποιήθηκε ο **Κώδικας Διαχείρισης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου** σχετικά με την διαχείριση της Εγκατάστασης Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Τηλεπικοινωνίες

Δημοσιεύθηκε ο **Κανονισμός Όρων Χρήσης Ραδιοφάσματος** και θεσπίστηκε ο **Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΕΤΤ.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

02. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Will Morris

- PwC's Deputy Global Tax Policy Leader
- Chair of the Business at OECD (BIAC) Tax Committee

[Linkedin](#)

«Final political agreement on OECD/G20 international tax overhaul is significant, but hurdles remain»

The G20 leaders have endorsed the OECD/G20 Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting agreement on a two-pillar plan to address the tax challenges arising from the digitalization of the economy. The plan, which was politically committed to in October by 136 of the 140 countries of the Inclusive Framework, provides for the reallocation of some profits of multinational enterprises to “market” countries (Pillar One) and an effective global minimum tax of 15% (Pillar Two). The agreement calls for implementation of the rules by 2023. While reaching political agreement is an important milestone, many technical issues and challenges must be resolved before implementation, making the timeline highly ambitious.

What's new in the agreement?

Under **Pillar One**, a formulaic share of a portion of the consolidated profit of certain multinational enterprises (MNE) will be allocated to markets (i.e., where sales arise). While the revenue threshold for inclusion in Amount A remains at €20 billion, the October agreement has some significant changes from July's provisional agreement. Pillar One will be implemented via a multilateral convention; the required 10% of profitability threshold (anything above which will be “residual profit”) will be based on a multi-year averaging mechanism; and the Pillar One allocation of residual profit will be in the amount of 25%. Principles for determining the surrendering entities from which ‘Amount A’ will effectively be reallocated to markets have not been clarified (and are the subject of dispute between major countries). In addition, an elective binding dispute resolution mechanism for Amount A issues for certain developing economies is expected.

Under **Pillar Two**, the IF members have agreed to enact a jurisdictional-level minimum tax system with a minimum effective tax rate (ETR) of 15%. Significant changes to Pillar Two include the minimum tax rate now being expressed as 15% rather than ‘at least 15%’; details of Pillar Two substance based carve-outs are more specific, but a precise definition of payroll and tangible assets has not yet been provided; an exclusion from the Undertaxed Payment Rule (UTPR) will be available for certain SMEs that have just started expanding abroad; and the application of the Subject to Tax Rule (STTR) has been restricted to double tax treaties between a developing country and a country with a corporate statutory tax rate lower than 9%. There is still no definitive statement on the status of the US minimum tax regime ([GILTI](#)) as a compliant Pillar Two regime.

Ambitious implementation timeline

The G20 finance ministers have called for swift implementation of the model rules by 2023. The timeline for implementation of both Pillars has been updated with reference to intermediary stages that must happen before the rules can be brought into effect. Target dates for implementation of some of the key components (for example, the UTPR) have been pushed back from 2023 to 2024, reflecting more detailed consideration of the implementation requirements.

The new agreement restates the objective of repealing and preventing Digital Services Taxes (DSTs) and new unilateral measures with similar objectives to Pillar One or Two, but there is no new definition for in-scope unilateral measures. Officials have said they expect DSTs, which have been serving as stopgap solutions until the Pillars are implemented, should be removed by 2024.

So, while this is an important political step, there is still much work to be done, and businesses should stay (or get) involved in the process to ensure that these rules are designed in a way that also takes into account how businesses really operate.

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ), ΕΝ.Φ.ΙΑ και φόρος γονικών παροχών και δωρεών

Δημοσιεύτηκε ο ν. 4839/2021 με τον οποίο μεταξύ άλλων **α)** προβλέπεται **μείωση** κατά 50% του **ΦΣΚ** από 1% σε **0,5%** για πράξεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται από **1.10.2021 β)** προβλέπεται, ειδικά για το έτος 2021, η δυνατότητα καταβολής του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) σε 6 ισόποσες μηνιαίες δόσεις **γ)** αυξάνεται σε 800.000€ το αφορολόγητο ποσό του φόρου γονικών παροχών και δωρεών και **δ)** παρατείνεται η αναστολή επιβολής τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης.

Για το ιστορικό του ν/σ πιάστε [εδώ](#) και για το ν.4839/2021 πιάστε [εδώ](#)

Τύπος και περιεχόμενο δηλώσεων Δ210 και Δ211

Περιγράφεται η διαδικασία υποβολής των δηλώσεων Δ210 και Δ211 από τους φορολογούμενους και καταργούνται τα έντυπα Μητρώου Μ1 έως και Μ11. Παρέχεται η δυνατότητα στα φυσικά και στα νομικά πρόσωπα, καθώς και στις νομικές οντότητες, που είναι πιστοποιημένοι χρήστες των ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε, να υποβάλλουν ψηφιακά, μέσω της Εφαρμογής Ψηφιακής Υποδοχής και Διαχείρισης Αιτημάτων, «Τα Αιτήματά μου», τις νέες δηλώσεις Δ210 για Απόδοση ΑΦΜ και Μεταβολή Ατομικών Στοιχείων και Δ211 για Έναρξη, Μεταβολή, Διακοπή Εργασιών Επιχείρησης. Για όσους δεν έχουν εγγραφεί στο Φορολογικό Μητρώο και για όσους δεν δύναται να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποβολής ψηφιακά, δίνεται η δυνατότητα οι δηλώσεις Δ210 και Δ211 να συμπληρωθούν, είτε ηλεκτρονικά είτε χειρόγραφα και να υποβληθούν στην αρμόδια ΔΟΥ σαρωμένες, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με αυτοπρόσωπη παρουσία.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Εφαρμογή άρθρου 54 ΣΤ του ν.4174/2013

Παρέχονται διευκρινίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 54 ΣΤ Κ.Φ.Ε., με το οποίο ορίζονται πρόστιμα για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), καθώς και έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από ΦΗΜ, ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές. Με τις διατάξεις του άρθρου 54 ΣΤ Κ.Φ.Δ. ορίζονται πρόστιμα για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των Φ.Η.Μ, καθώς και έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ, ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Διαβίβαση στην Α.Α.Δ.Ε. πληροφοριών περί πώλησης ενεργειακών προϊόντων

Τροποποιήθηκε η Υπουργική Απόφαση σχετικά με τη διαβίβαση στην ΑΑΔΕ πληροφοριών περί πώλησης ενεργειακών προϊόντων. Συγκεκριμένα, οι υπόχρεες οντότητες υποχρεούνται να διαβιβάζουν, ηλεκτρονικά, είτε με τη χρήση Φ.Η.Μ. είτε με τη χρήση υπηρεσιών Παρόχου Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης, τα δεδομένα των εκδιδόμενων παραστατικών πωλήσεων που αφορούν μόνο πωλήσεις ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 2960/2001, με εξαίρεση τις περ. ιστ), ιζ), ιη), ιθ), κ) και κα) της ίδιας παραγράφου, εκτός της περίπτωσης του πεπεσμένου φυσικού αερίου CNG, όπως αυτά αναφέρονται στο παράρτημα της Απόφασης.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Έλεγχος ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από Ε.Ε.

Κοινοποιούνται και δίνονται οδηγίες για την εφαρμογή α) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην ή εξέρχονται από την ΕΕ και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1889/2005, β) του Εκτελεστικού Κανονισμού 2021/776 για τον **καθορισμό υποδειγμάτων για ορισμένα έντυπα καθώς και τεχνικών κανόνων για αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών** βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1672 σχετικά με τους **ελέγχους ρευστών διαθεσίμων** που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση, γ) της Απόφασης Διοικητή Α.Α.Δ.Ε Α. 1138/ 14-6-2021.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Χορήγηση ενισχύσεων της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013

Καθορίστηκε η **νομική βάση, η διαδικασία, οι όροι και οι πληροφορίες χορήγησης των ενισχύσεων** του έβδομου και όγδοου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, όπως έχει τροποποιηθεί με το **άρθρο 78 του ν. 4646/2019** και το άρθρο 8 του ν. 4710/2020, για επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα σε νησιωτικούς δήμους της ελληνικής επικράτειας και αφορούν: **α)** την προσαυξημένη κατά 75% έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αυτών της δαπάνης απόσβεσης που αφορά αγορά εταιρικών επιβατικών οχημάτων μηδενικών ρύπων με μέγιστη Λ.Τ.Π.Φ. έως 40.000€ και για το υπερβάλλον ποσό ποσοστό έκπτωσης προσαυξημένης κατά 35% και **β)** την προσαυξημένη κατά 35% έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των ως άνω επιχειρήσεων της δαπάνης απόσβεσης που αφορά αγορά εταιρικών επιβατικών οχημάτων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και για το υπερβάλλον ποσό τη χορήγηση έκπτωσης προσαυξημένης κατά 20%.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Χορήγηση ενισχύσεων του άρθρου 22B περ. γ του ν. 4172/2013

Καθορίστηκε η **νομική βάση, η διαδικασία, οι όροι και οι πληροφορίες χορήγησης των ενισχύσεων**, όπως αυτές ορίζονται στην περ. γ' του άρθρου 22B του ν. 4172/2013. Οι **μεμονωμένες ενισχύσεις** στο πλαίσιο της παρούσας χορηγούνται σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis) με **σκοπό την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και την διείσδυση ηλεκτρικών οχημάτων στο στόλο οχημάτων που κυκλοφορούν εντός της ελληνικής επικράτειας, και κατά συνέπεια τη μείωση των εκπομπών ρύπων σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα**. Δικαιούχοι των ενισχύσεων είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, κάθε μορφής και κάθε μεγέθους, που διαθέτουν έδρα ή/και υποκατάστημα σε όλη την ελληνική επικράτεια και ειδικότερα σε νησιωτικούς δήμους, για πάγια που αποκτώνται και δαπάνες απόσβεσης που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και μετά.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική αποθήκη προϊόντων καφέ

Καθορίζονται τα **όρια και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας φορολογικής αποθήκης προϊόντων καφέ**, η διαδικασία επιβολής του φόρου κατανάλωσης, οι διατυπώσεις διακίνησης, παρακολούθησης, ελέγχου και άλλα θέματα εφαρμογής του άρθρου 53Α του ν. 2960/2001, ως προς τα εν λόγω προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Επιστρεπτέα Προκαταβολή

Προβλέπεται η **διαδικασία και οι προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής** σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της πανδημίας covid19, μέσω της πλατφόρμας "myBusinessSupport" τα **δικαιολογητικά μέχρι την 15η Νοεμβρίου 2021**.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Υπολογισμός του ορίου πληττόμενων εξαγωγικών επιχειρήσεων

Καθορίζεται ο υπολογισμός του ορίου πληττόμενων εξαγωγικών επιχειρήσεων για το έτος 2021 στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Συγκεκριμένα, στα δικαιούχα πρόσωπα που επλήγησαν από την πανδημία covid19, όπως αυτά προβλέπονται στο νέο άρθρο 4^Α, δίνεται η δυνατότητα να επιλέξουν έως 31.12.2021 εναλλακτικό υπολογισμό ορίου του άρθρου 3, για απαλλαγή από Φ.Π.Α.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΣΤΕ 2260/2020 | Εικονικότητα φορολογικού στοιχείου ως προς τη συναλλαγή

Η υπόθεση αφορά στη δυνατότητα αξιολόγησης ως εικονικού, φορολογικού στοιχείου που αναφέρεται όχι σε συναλλαγή ανύπαρκτη στο σύνολο ή μέρος της αλλά σε υπαρκτή συναλλαγή, διαφορετική κατά το είδος του αντικειμένου της. Ειδικότερα, ο αναιρεσείων διατηρούσε ατομική επιχείρηση, η οποία κατά το επίδικο έτος θεωρήθηκε από τη φορολογική αρχή ότι έλαβε ένα εικονικό, ως προς τη συναλλαγή, φορολογικό στοιχείο καθώς αφενός κατά τον κρίσιμο χρόνο ο αναιρεσείων υπήρξε πρόεδρος Δ.Σ. και ταυτόχρονα προμηθευτής της λήπτριας εταιρείας και αφετέρου οι ποσότητες των εμπορευμάτων που φέρεται ότι υπήρξαν αντικείμενο της συναλλαγής ήταν δυσανάλογα μεγάλες και συνεπώς αδύνατο να μεταφερθούν κατά τον προβαλλόμενο από τον αναιρεσείοντα τρόπο. Με την αίτηση αναίρεσης προβάλλεται ότι η πώληση και παράδοση εμπορεύματος διαφορετικού από το περιγραφόμενο στο εκδοθέν φορολογικό παραστατικό δεν στοιχειοθετεί εικονικότητα φορολογικού στοιχείου, αλλά ανακρίβεια αυτού, η οποία δεν επισύρει τις ποινικές και διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 5 του ν. 2523/1997. Το ΣΤΕ απέρριψε τον ανωτέρω ισχυρισμό ως ερειδόμενο επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το δικάσαν Διοικητικό Εφετείο έκανε δεκτό, όπως και η φορολογική αρχή, ότι δεν πραγματοποιήθηκε παντάπασι η ένδικη συναλλαγή, συνεκτιμώντας και το ότι τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν από τον αναιρεσείοντα και τη λήπτρια εταιρεία προς απόδειξη της πραγματοποίησης της εν λόγω συναλλαγής, αφορούσαν διαφορετική συναλλαγή.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 2596/2020 | Διανομή αποθεματικού προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων

Διανομή με τη μορφή μερίσματος σε μετόχους Α.Ε ποσού που απέμεινε μετά την κατ' άρθρο 9 παρ. 4 Ν. 3296/2004 φορολόγηση του ποσού των «προβλέψεων» οι οποίες είχαν σχηματισθεί από 1.1.1993 έως 31.12.2002 και λόγω μη επαληθεύσεώς τους είχαν συσσωρευθεί, δεν υπόκειται σε περαιτέρω, πέραν του ήδη καταβληθέντος από την εταιρεία, φόρο εισοδήματος. Ως εκ τούτου, τυχόν διανομή που εκχώρησε υπό μορφή μερίσματος μετά την 1.1.2009 δεν καταλαμβάνεται από τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ.12 και 14 Ν.3617/2008, με τις οποίες ορίσθηκε ότι τα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες υπό τον τύπο, μεταξύ άλλων, μερίσματος, υπόκειται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος με φορολογικό συντελεστή 10%.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 1777/2020 | Συμπληρωματικά στοιχεία

Η εκ των υστέρων απόδειξη της εικονικότητας των συναλλαγών (και όχι οι τραπεζικοί λογαριασμοί ή τα επίμαχα τιμολόγια) αποτελεί συμπληρωματικό στοιχείο, ικανό να οδηγήσει σε παρέκταση της προθεσμίας παραγραφής, με το σκεπτικό ότι η απόδειξη της εικονικότητας από τη φορολογική αρχή απαιτεί πολλές φορές επισταμένους διασταυρωτικούς και χρονοβόρους ελέγχους, με εμπλοκή περισσότερων υπηρεσιών.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΣΤΕ 700/2021 | Δυνατότητα επιστροφής Φ.Π.Α. σε αλλοδαπή εταιρεία, η οποία διεξάγει στην Ελλάδα εργασίες μέσω ανεξάρτητου αντιπροσώπου

Για να έχει ο υποκείμενος στον φόρο που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος δικαίωμα επιστροφής του φόρου εισροών με τον οποίο επιβαρύνθηκαν αγαθά ή υπηρεσίες που του είχαν παρασχεθεί στην Ελλάδα, πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά δύο προϋποθέσεις: Πρώτον, ο εν λόγω υποκείμενος στον φόρο δεν πρέπει να διαθέτει καμία εγκατάσταση στην Ελλάδα και δεύτερον, επί πλέον τούτου, είτε διαθέτει εγκατάσταση στην Ελλάδα, είτε όχι, δεν πρέπει να έχει πραγματοποιήσει παραδόσεις αγαθών ή παροχές υπηρεσιών που να θεωρούνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα. Η συνδρομή και των δύο ανωτέρω προϋποθέσεων αποδεικνύεται από το φορολογούμενο. Για τη θεμελίωση μόνιμης εγκατάστασης αρκεί το πρόσωπο να διαθέτει στην Ελλάδα την αναγκαία οργανωτική και υλική υποδομή, καθώς και το αναγκαίο ανθρώπινο και τεχνικό δυναμικό για την άσκηση της δραστηριότητάς του. Εν προκειμένω, η αναιρεσίβλητη σύνηψε με εταιρεία – αντιπρόσωπο στην Ελλάδα σύμβαση για την προώθηση και την εξυπηρέτηση του προγράμματός της και την παροχή υπηρεσιών στην Ελλάδα, εκδίδοντας τιμολόγια για τις υπηρεσίες αυτές προς την αναιρεσίβλητη, ο δε Φ.Π.Α. καταβάλλεται από την τελευταία στην ημεδαπή. Ειδικότερα έγινε δεκτό ότι η αναιρεσίβλητη είχε αποκτήσει στην Ελλάδα εγκατάσταση μέσω της μόνιμου αντιπροσώπου της, καθόσον η ανάπτυξη κύκλου εργασιών στην Ελλάδα, η οργανωτική δομή και η διάθεση προς χρήση των πόρων της τελευταίας αποτελούσε αναγκαία και επαρκή υλική προϋπόθεση για τη διενέργεια πράξεων που θεωρείται ότι έχουν πραγματοποιηθεί στην ημεδαπή.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

03. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ & ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Αλέξιος Παπασταύρου

- Νομικός Σύμβουλος ΣΕΒ για Εργασιακά θέματα
  - Partner - Ποταμίτης Βεκρής, Εργατικό Δίκαιο
- [Linkedin](#)

«Οι προϋποθέσεις της μονομερούς προσφυγής στην υποχρεωτική διαιτησία είναι σωρευτικές»

Το άρθρο 16 του ν. 1876/1990 χαρακτηρίζει τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία ως «έσχατο και επικουρικό μέσο επίλυσης συλλογικών διαφορών εργασίας» και την επιτρέπει σε δύο περιπτώσεις. Η πρώτη, που ενδιαφέρει εν προκειμένω, στοιχειοθετείται «... α) εάν η συλλογική διαφορά αφορά επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, η λειτουργία των οποίων έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του ν. 1264/1982, όπως συμπληρώθηκε με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 1915/1990 **και** όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο Α' του ν. 3429/2005, όπως ισχύει σε συνδυασμό με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, όπως ισχύει ...».

Δεδομένης της χρήσης του συνδέσμου «και», η ελληνική γλώσσα επιτάσσει την παραδοχή ότι **για να επιτραπεί η μονομερής προσφυγή, θα πρέπει η επιχείρηση να δραστηριοποιείται σε έναν από τους κλάδους του άρθρου 19 παρ. 2 του ν. 1264/1982 και να είναι δημόσια κατά την έννοια του ν. 3249/2005. Συγχρόνως. Αμφότερα. Σωρευτικώς.** Διότι, είτε συμφωνούμε είτε όχι, ο νομοθέτης επέλεξε κυριαρχικώς να περιορίσει τη μονομερή προσφυγή στη διαιτησία μόνο σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που πληρούν αμφότερες τις παραπάνω προϋποθέσεις.

Αντιπαρερχόμενη τον κανόνα ότι ερμηνεία επιτρέπεται μόνον όταν η βούληση του νομοθέτη (ή των συμβαλλομένων) δεν είναι ξεκάθαρη, **εκφράστηκε η άποψη, ότι αρκεί η συνδρομή μίας από τις παραπάνω προϋποθέσεις, σαν ο νομοθέτης να είχε χρησιμοποιήσει τον διαχωριστικό σύνδεσμο «ή», αντί για τον συμπλεκτικό σύνδεσμο «και», ή σαν οι δύο διαφορετικές και σχεδόν αντιθετικές μεταξύ τους λέξεις αυτές να σημαίνουν το ίδιο πράγμα.** Έτσι, η άποψη αυτή μάλλον προσπαθεί να τροποποιήσει τον νόμο, παρά να τον εφαρμόσει.

Ωστόσο, την άποψη αυτή δέχθηκε (κατά πλειοψηφία 3-2) η με αριθ. 2/2021 απόφαση της Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ., η οποία επικυρώθηκε με τη με αριθ. 3926/2021 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, η οποία περιορίστηκε στη σκέψη ότι μια επιχείρηση μπορεί να είναι ιδιωτική και να δραστηριοποιείται σε έναν από τους κλάδους του άρθρου 19 παρ. 2. Όμως, το προφανές αυτό γεγονός δεν συνεπάγεται λογικώς ούτε ότι ο νομοθέτης δεν γνωρίζει ελληνικά, ούτε βέβαια ότι δεν θέλησε (αντίθετα προς όσα ρητώς προέβλεψε) να περιορίσει τη δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στο έσχατο και επικουρικό μέσο της διαιτησίας μόνο σε συλλογικές διαφορές που εμπλέκουν επιχειρήσεις οι οποίες έχουν συγχρόνως αμφότερα τα ανωτέρω χαρακτηριστικά.

Γι' αυτό κρίνεται ως θετική η έκδοση της με αριθ. 2/2021 απόφασης της Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ, η οποία, επιληφθείσα άλλης συλλογικής διαφοράς, δέχθηκε ομόφωνα ότι **πρέπει να συντρέχουν συγχρόνως αμφότερες οι ανωτέρω προϋποθέσεις.** Δέχθηκε δηλαδή να εφαρμόσει τη διάταξη και να μην αποφύγει την εφαρμογή της υπό την επίφαση μιας (γραμματολογικώς παραμορφωτικής) ερμηνείας.

Η διχογνωμία θα επιλυθεί τελικώς από ανώτερα δικαστήρια και πάντως όχι από τον Ο.ΜΕ.Δ. (και ίσως αυτό να εξηγεί τις διαμετρικώς αντίθετες αποφάσεις της Πενταμελούς Επιτροπής). **Εκτός εάν ο νομοθέτης, π.χ. με αυθεντική ερμηνεία, εμποδίσει κάθε καταχρηστική παρερμηνεία της ρύθμισης που εισήγαγε υπό το βάρος των αλληπάλληλων συστάσεων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας προς τις ελληνικές Κυβερνήσεις.**

Πρόσφατες Νομοθετικές εξελίξεις

Πρόστιμο λόγω εκπρόθεσμης δήλωσης οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου

Κατόπιν της με αρ. 83/2021 γνωμοδότησης του ΝΣΚ, παρέχονται διευκρινίσεις για τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση εκπρόθεσμης αναγγελίας οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου στο Π.Σ. Εργάνη, για αποχωρήσεις που έλαβαν χώρα πριν και μετά την ισχύ του αρ. 38 του ν.4488/2017 που ορίζει ότι οι εργοδότες υποχρεούνται να αναγγέλλουν κάθε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης του μισθωτού εντός 4 εργασίμων ημερών από την ημερομηνία της οικειοθελούς αποχώρησης.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Εξειδικεύτηκε το υποχρεωτικό μέτρο του διαγνωστικού ελέγχου νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 στους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα που παρέχουν εργασία με φυσική παρουσία στον τόπο εργασίας

Καθορίστηκαν οι υπόχρεοι (και οι εξαιρούμενοι) σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, η συχνότητα και ο χρόνος των ελέγχων, με επιβάρυνση των ιδίων των υπόχρεων εργαζομένων, η διαδικασία παρακολούθησης και τρόπου ελέγχου της συμμόρφωσης στην διενέργεια διαγνωστικού ελέγχου νόσησης και η υποχρέωση υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης εκ μέρους των επιχειρήσεων - εργοδοτών περί τήρησης της υποχρέωσης υποβολής των ανεμβολίαστων και μη καθώς και οι συνέπειες από την μη τήρηση των σχετικών υποχρεώσεων.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές κλάδου κύριας σύνταξης από μητέρες και κατά τον χρόνο αδειάς

Διευκρινίζεται ότι, κατά το αρ. 141 παρ. 2 του ν. 3655/2008, ως διάστημα απασχόλησης, θεωρείται και ο χρόνος λήψης άδειας για οποιαδήποτε αιτία με αποδοχές (π.χ. κανονική άδεια, ισόχρονη άδεια προς το μειωμένο ωράριο εργασίας για την φροντίδα του παιδιού, ειδική άδεια του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 για την προστασία της μητρότητας κ.λ.π) και συνεπώς κατά το διάστημα αυτό οι γυναίκες ασφαλισμένες δικαιούνται, εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις, την καταβολή μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών κατά 50%.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών - 120 δόσεις

Παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής αίτησης για το δεύτερο στάδιο υπαγωγής σε ρύθμιση του ν. 4611/2019, μέχρι 31.12.2021. Με εγκύκλιο του e-ΕΦΚΑ, διευκρινίστηκε ότι οφειλόμενες εισφορές, μη μισθωτών Ελευθέρων Επαγγελματιών και Αυτοαπασχολουμένων, της χρονικής περιόδου 1-1-2002 έως 31-12-2016, οι οποίες έχουν ενταχθεί σε καθεστώς ρύθμισης ν. 4611/2019 μετά από επανυπολογισμό, δεν αναβιώνουν μετά από απώλεια της ρύθμισης, αλλά παραμένουν, επανυπολογισμένες, όπως προσδιορίστηκαν κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Αναστολές συμβάσεων εργασίας για τον Σεπτέμβριο 2021

Καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, οι όροι και οι λοιπές πληροφορίες που αφορούν την αναστολή συμβάσεων εργασίας εργαζομένων σε επιχειρήσεις – εργοδότες για τον Σεπτέμβριο 2021.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Επιδότηση Μαθητευόμενων Μεταλλουργικού Έτους Τάξη Μαθητείας

Καθορίστηκε το ποσοστό αποζημίωσης και τα θέματα ασφάλισης και ασφαλιστικών εισφορών των μαθητευόμενων του «Μεταλλουργικού Έτους Τάξη Μαθητείας».

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Νομολογία και Γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ

ΑΠ 395/2020 | Οικειοθελείς παροχές εργοδότη

Δεν έχουν τον χαρακτήρα μισθού πρόσθετες παροχές του εργοδότη στον εργαζόμενο εκουσίως από ελευθεριότητα και όχι από νόμιμη υποχρέωση ή με πρόθεση και ως εκ τούτου ο εργοδότης έχει τη δυνατότητα να τις ανακαλέσει οποτεδήποτε και να παύσει τη χορήγηση τους. **Οι οικειοθελείς αυτές παροχές δεν είναι δυνατόν να μετατραπούν σε συμβατικές υποχρεώσεις του εργοδότη, ανεξαρτήτως του μακροχρονίου, του αδιάλειπτου ή του γενικευμένου της καταβολής τους, ιδίως αν αυτός κατά την έναρξη της χορηγήσεως τους ή, έστω, πριν δημιουργηθούν οι συνθήκες της δεσμευτικότητάς τους επιφύλαξε για τον εαυτό του το δικαίωμα να τις διακόψει ελευθέρως και μονομερώς οποτεδήποτε (ΑΠ 13/2015, 1681/2010, 1082/2010).** Αυτό συμβαίνει όταν ο εργοδότης, είτε ρητώς με ανακοίνωσή του υπόσχεται στους εργαζομένους τη χορήγηση μελλοντικών παροχών υπό ορισμένες προϋποθέσεις, είτε χωρίς θετική υπόσχεση, χορηγεί συνεχώς τέτοιες, οπότε η αποδοχή των παροχών αυτών από τους εργαζομένους παρέχει τη βάση συμβατικής δέσμευσης και αφαιρεί από την πράξη το χαρακτήρα της μονομερούς και, συνεπώς, ελευθέρως ανακλητής παροχής. **Τέτοια είναι και η ομαδική ασφάλιση του προσωπικού μιας επιχείρησης από τον εργοδότη, ο οποίος, χωρίς να έχει νομική ή συμβατική δέσμευση, συνάπτει γνήσια σύμβαση υπέρ τρίτου, αναλαμβάνοντας να καλύπτει αυτός ολικά ή εν μέρει το ασφάλιστρο.** Οι παροχές αυτές, και αν ακόμη καταβάλλονται τακτικά επί ορισμένο χρονικό διάστημα, διατηρούν το χαρακτήρα τους ως οικειοθελείς, αν αυτή είναι η βούληση των μερών και ιδίως, όταν ο εργοδότης έχει επιφυλάξει σ' αυτόν το δικαίωμα ανάκλησής τους. Στην περίπτωση αυτή από τη δημιουργηθείσα επιχειρησιακή συνήθεια δεν μπορεί να ανακύψει σιωπηρή συμφωνία και κατ' επέκταση συμβατική δέσμευση του εργοδότη για συνέχιση των εν λόγω παροχών. Κατά συνέπεια, η από αυτόν (εργοδότη), κατ' ενάσκηση του πηγάζοντος από τα άρθρα 648 και 652 του ΑΚ, διευθυντικού δικαιώματός του, διακοπή ή τροποποίηση μιας τέτοιας παροχής, δεν συνιστά μονομερή βλαπτική μεταβολή των όρων της εργασιακής σχέσης και δεν θεμελιώνει τα εκ του άρθρου 7 του ν. 2112/1920 δικαιώματα του εργαζομένου.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

ΑΠ 316/2020 | Προϋποθέσεις έγκυρης πρόσληψης μέλους Δ.Σ. από Α.Ε.

Η σύμβαση προσλήψεως ως διευθυντή Α.Ε προσώπου ήδη μέλους του ΔΣ αυτής, καθ' εαυτή, δεν θεωρείται ως πράξη μη εξερχόμενη των ορίων τρέχουσας συναλλαγής, κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 23α Ν 2190/1920 και δεν εξαιρείται από την απαγόρευση της ανωτέρω διατάξεως, διότι συνιστά σύμβαση προσλήψεως ορισμένου προσώπου, το οποίο λόγω της ιδιότητάς του ως μέλους του ΔΣ και της θέσεώς του εις την εταιρία ως διευθυντού, είναι δυνατόν να συντελέσει αποφασιστικά στη σύναψη συμβάσεων επιζημιών για την εταιρία προς ίδιο όφελος.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τη συντακτική ομάδα

04. ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΕ

Κωνσταντίνος Διαμαντούρος

Μόνιμος αντιπρόσωπος ΣΕΒ

«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει αναθεώρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων»

Για την επιτυχημένη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της ΕΕ, απαιτείται να διαφυλαχθεί η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων καθώς και η κοινωνική συνοχή. Μεταξύ άλλων, αυτό προϋποθέτει και επανεξέταση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων σε ενωσιακό επίπεδο ώστε τα κράτη μέλη να έχουν τα κατάλληλα εργαλεία στη διάθεσή τους για επιτύχουν τους προαναφερόμενους στόχους.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έθεσε στις 6 Οκτωβρίου υπό διαβούλευση προτεινόμενες αλλαγές στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, σε τομείς στους οποίους αναθεωρούνται επίσης οι αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι κύριες αλλαγές που προτείνονται συνοψίζονται ως εξής:

A) Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την ενέργεια

- **Επέκταση των δυνατοτήτων των κρατών μελών να παρέχουν στήριξη σε «πράσινα» έργα**, όπως η μείωση των εκπομπών CO₂, η αποκατάσταση των φυσικών οικοσυστημάτων, η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, τα καθαρά οχήματα ή τα οχήματα μηδενικών εκπομπών και οι υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού.
- **Θέσπιση νέων «πράσινων» όρων που πρέπει να πληρούνται ώστε οι μεγάλες ενεργοβόρες επιχειρήσεις να λαμβάνουν ενισχύσεις με τη μορφή μειωμένων φορολογικών συντελεστών βάσει της Οδηγίας 2003/96/EK** για τη φορολόγηση της ενέργειας με σκοπό να διασφαλιστεί ότι η ενίσχυση που θα λάβουν οι επιχειρήσεις θα αποφέρει αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.
- **Διευκόλυνση του αυξημένου ρόλου αποθήκευσης** για την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, με διεύρυνση των υφιστάμενων εξαιρέσεων για επενδύσεις και λειτουργικές ενισχύσεις για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ώστε να συμπεριληφθούν έργα αποθήκευσης που συνδέονται άμεσα με νέες ή υφιστάμενες εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- **Διευκόλυνση των επενδύσεων στο πράσινο υδρογόνο**, με παροχή απαλλαγών για επενδυτικές ενισχύσεις για έργα πράσινου υδρογόνου και επενδύσεις σε υποδομές υδρογόνου. Στο πλαίσιο αυτό, οι λειτουργικές ενισχύσεις για εγκαταστάσεις μικρής κλίμακας για την προώθηση του πράσινου υδρογόνου θα εξαιρεθούν επίσης από την υποχρέωση κοινοποίησης.
- **Παροχή κινήτρων για φιλόδοξα έργα ανακαίνισης κτιρίων**, με τη θέσπιση ενός «πράσινου μπόνους» για ενισχύσεις για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων. Το μπόνους θα ισχύει όταν οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης οδηγούν σε σημαντική μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας.

B) Ενισχύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία

- **Απλούστευση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση ενισχύσεων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση και έγκριση**, για παράδειγμα με τη συμπερίληψη της δυνατότητας υπολογισμού του έμμεσου κόστους των έργων E&A μέσω μιας απλοποιημένης προσέγγισης κόστους και της θέσπισης νέων κανόνων συμβατότητας για τη στήριξη των υποδομών δοκιμών και πειραματισμού (που συχνά αναφέρονται και ως «τεχνολογικές υποδομές»).

Γ) Περιφερειακές ενισχύσεις

- **Ευθυγράμμιση των όρων** των νέων κατευθυντήριων γραμμών για τις περιφερειακές ενισχύσεις, επεκτείνοντας, για παράδειγμα, τη δυνατότητα χορήγησης λειτουργικών ενισχύσεων για την πρόληψη ή τη μείωση της ερήμωσης και σε αραιοκατοικημένες περιοχές (μέχρι σήμερα είναι δυνατή μόνο για πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές).

Η διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα είναι ανοιχτή έως τις 08.12 και είναι διαθέσιμη [εδώ](#).

Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε δημόσια διαβούλευση

Φορτιστές κινητών τηλεφώνων

Έως τις **18 Νοεμβρίου 2021** τους κανόνες σχετικά με τον τύπο του φορτιστή των κινητών τηλεφωνικών συσκευών και άλλων παρόμοιων συσκευών, με στόχο την ωφέλεια των καταναλωτών και τον περιορισμό των ηλεκτρονικών απορριμμάτων.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Φερεγγυότητα II

Έως τις **22 Νοεμβρίου 2021** τους κανόνες σχετικά με τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και την επανεξέταση των κανόνων προληπτικής εποπτείας (Οδηγία «Φερεγγυότητα II»).

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Καλλυντικά Προϊόντα

Έως την **1^η Νοεμβρίου 2021** την στρατηγική της για την βιωσιμότητα των χημικών προϊόντων και την αναθεώρηση του Κανονισμού για τα καλλυντικά προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Χερσαίες Μεταφορές

Έως τις **29 Οκτωβρίου 2021** τους κανόνες για πιο πράσινες χερσαίες μεταφορές με στόχο την θεσμοθέτηση απλουστευμένων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις (νέος εξουσιοδοτικός κανονισμός για τις χερσαίες μεταφορές).

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Φωτοβολταϊκά

Έως τις **28 Οκτωβρίου 2021** την ανάγκη θέσπισης νέων κανόνων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των φωτοβολταϊκών στο πλαίσιο του οικολογικού σχεδιασμού.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#) και [εδώ](#)

Φαρμακευτικά Προϊόντα

Έως τις **21 Δεκεμβρίου 2021** την αναθεώρηση της γενικής νομοθεσίας για τα φαρμακευτικά προϊόντα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Πλαστικά Προϊόντα

Ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της ΕΕ σχετικά με την υποβολή στοιχείων για τα απόβλητα μετά την κατανάλωση προϊόντων καπνού με πλαστικά φίλτρα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Φορολογική νομοθεσία

ΔΕΕ C- 895/2019 | Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών - Έκπτωση του φόρου εισροών

Στο πλαίσιο της με αριθμό C – 895/2019, σχετικά με το κοινό σύστημα Φ.Π.Α, κρίθηκε ότι τα άρθρα 167 και 178 της οδηγίας 2006/112/EK, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2010/45/EE, έχουν την έννοια ότι **αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση** δυνάμει της οποίας η άσκηση του δικαιώματος έκπτωσης ΦΠΑ ο οποίος αφορά ενδοκοινοτική απόκτηση, κατά τη διάρκεια της ίδιας φορολογικής περιόδου με εκείνη κατά την οποία οφείλεται ο ΦΠΑ, **εξαρτάται από την αναγραφή του οφειλόμενου ΦΠΑ στη φορολογική δήλωση η οποία υποβάλλεται εντός προθεσμίας τριών μηνών** από το τέλος του μήνα κατά τον οποίο γεννήθηκε η φορολογική υποχρέωση που συνδέεται με τα αποκτηθέντα αγαθά.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ C- 717/2019 | ΦΠΑ – Μείωση της βάσης επιβολής του φόρου

α) Το άρθρο 90, παράγραφος 1, της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα Φ.Π.Α, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι μια φαρμακευτική επιχείρηση δεν μπορεί να εκπέσει από τη βάση επιβολής του Φ.Π.Α το μέρος του κύκλου εργασιών της που προέρχεται από την πώληση φαρμάκων επιδοτούμενων από τον κρατικό οργανισμό ασφαλίσεως υγείας και το οποίο καταβάλλει στον εν λόγω οργανισμό δυνάμει μεταξύ τους συμβάσεως, όταν η έκπτωση δεν επιτρέπεται για τον λόγο ότι τα ως άνω καταβληθέντα ποσά δεν καθορίστηκαν βάσει των όρων που έχει προηγουμένως προσδιορίσει η επιχείρηση στο πλαίσιο της εμπορικής πολιτικής της και οι καταβολές δεν πραγματοποιήθηκαν για διαφημιστικούς σκοπούς. **β)** Το άρθρο 90, παράγραφος 1, και το άρθρο 273 της οδηγίας 2006/112 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία εξαρτά την εκ των υστέρων μείωση της βάσης επιβολής του Φ.Π.Α από την προϋπόθεση ότι ο υποκείμενος στον φόρο που έχει δικαίωμα επιστροφής διαθέτει τιμολόγιο στο όνομά του που αποδεικνύει την εκτέλεση της συναλλαγής η οποία παρέχει δικαίωμα για την επιστροφή, ακόμη και όταν δεν έχει εκδοθεί τέτοιο τιμολόγιο και η εκτέλεση της συναλλαγής μπορεί να αποδειχθεί με άλλα μέσα.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

ΔΕΕ C- 186/2020 | Διοικητική συνεργασία και καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ

Το 10 του κανονισμού (ΕΕ) 904/2010 για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του Φ.Π.Α, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψης 25 του ίδιου κανονισμού, έχει την έννοια ότι **δεν προβλέπει προθεσμίες των οποίων η υπέρβαση είναι δυνατόν να επηρεάσει τη νομιμότητα της προβλεπόμενης από το εθνικό δίκαιο του αιτούντος κράτους μέλους αναστολής του φορολογικού ελέγχου εν αναμονή της παροχής**, από το κράτος μέλος στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση, των πληροφοριών που ζητήθηκαν στο πλαίσιο του μηχανισμού διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζει ο κανονισμός αυτός.

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Εργασιακές σχέσεις & εργατική νομοθεσία

ΔΕΕ C- 28/20 | Κανόνες αποζημίωσης επιβατών αεροπορικών μεταφορών

Το άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, έχει την έννοια ότι **δεν συνιστά «έκτακτη περίπτωση» κατά τη διάταξη αυτή η απεργιακή κινητοποίηση η οποία πραγματοποιείται μετά από πρόσκληση συνδικαλιστικής οργάνωσης του προσωπικού πραγματικού αερομεταφορέα, τηρουμένων των προϋποθέσεων που προβλέπει η εθνική νομοθεσία και ιδίως της επιβαλλόμενης από αυτήν προθεσμίας προειδοποίησης, αποσκοπεί στην προβολή των διεκδικήσεων των εργαζομένων του εν λόγω μεταφορέα και συμμετέχει σε αυτήν κατηγορία προσωπικού απαραίτητη για την πραγματοποίηση μιας πτήσης.**

Για περισσότερες πληροφορίες πιάστε [εδώ](#)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

€331 δισ.

64% συνόλου

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

€58 δισ.

46% συνόλου

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

€71 δισ.

40% συνόλου

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ

€4,6 δισ.

41% συνόλου

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

221.000

12% συνόλου

ΜΙΣΘΟΙ

€5,5 δισ.

20% συνόλου

**ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ
ΕΙΣΦΟΡΕΣ**

€2,3 δισ.

24% συνόλου

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ

€1,2 δισ.

27% συνόλου

* 19.910 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2018 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει.

Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτομία επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον

μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων
και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα

T: 211 5006 000

F: 210 3222 929

E: info@sev.org.gr

www.sev.org.gr

**SEV Hellenic Federation
of Enterprises**

168, Avenue de Cortenberg

B-1000 Bruxelles

T: +32 (0) 2 662 26 85

E: kdiamantouros@sev.org.gr

**ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ**

